

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринна 4. 10. П. пош.
Конто почт. шадя 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4.30 год.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голандії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7.50 ал., Німеччині 7.50 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 7.50 ал., Австрії
7.50 ал. — Зміна адреси 1 год.

В СПРАВИ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНІЦІ Союзу Українських Купців у Львові 19. ЛЮТОГО в саях „Української Бесіди“ в Народн. Домі.

Причини походу на УНДО.

В попередній статті вказали ми на започаткований „своєю“ і чужою пресою наступ проти Українського Національно-Демократичного Об'єднання в зв'язку з мнимою його угодою. Ми старалися довести, що замість „нашої“ інтернаціональної преси про угоду з Польщею, що зловільні, доказом чого між іншим напади польської преси на Об'єднання за абсолютну непримиримість відносно Польщі.

Нині хочемо підійти до деяких причин сконцентрованого наступу української „клясової“ преси проти Українського Національно-Демократичного Об'єднання. Тих причин є багато. Ми хочемо вказати на найважливіші.

Останній Народний Зїзд був такою великою маніфестацією національних сил українського народу під Польщею, якої ми по війні не бачили. Всі польські, а також українські класові партії думали, що наш національний табір розбитий і з тим зв'язували великі надії для себе, для своїх партійних успіхів. Не здавали вони собі справи з того, що українська національна стихія така сильна, що вона так глибоко вкорінена в народі. В тому переконав їх шойно щогорічний Народний Зїзд. Працюючи Об'єднання перед зїздом вони собі легковажили. Коли ж на партійному зїзді Об'єднання делегати цілого краю, свідомі великої відповідальності, виявили велику єдноту, єдність та непохитність у простодієвних постановках про національну політику взагалі, а в здецидованому прийнятті програми зокрема, то всім стало ясним, що УНДО Об'єднання є найсильнішою і найвпливовішою партією на західно-українських землях. Природно, що всі класові партії відчули діяючою непереможну грунту для себе і своєї діяльності особливо в українському селі. Рахували вони на те, що на руїнах українського національного табору збудують свої партійні будівлі. Так само рахували і польські партії особливо т. зв. хлопські. По Народному Зїзді весь рахунок тих партій показався ілюзорним і грубо помилковим. Не було для них іншого виходу, як той, який вибрав, а то *per fas et nefas* поборювати та воювати з впливами Об'єднання на українських селян, робітників, міщан і інтелігенцію навіть при допомозі наклепів, неправд і всяких інсинуацій. Та цю тактику противників Об'єднання ми схильні вважати теж помилковою, бо трієх підстав для свого існування ще ніхто ніколи не збудував названими засобами. Національне почуття нашого народу виявляється тепер з такою елементарною силою, що ніякій класовій та інтернаціональній партії не вдасться ніколи його згасити, чи притупити, тому всяке приєднання більшої чи меншої частини тих мас до котроїсь з тих партій слід вважати тільки переходом. Національна стихія все більше верш і ніхто її не перекоже, бо вона сильніша за доктрину, шир-

ша від класових рамок, бо пливе з самого життя.

Другою причиною такого завязаного поборювання нашої партії слід вважати малодушність і нездецидованість у так важких справах як національна ідеологія і національна політика значної частини наших, на жаль, навіть інтелігентних людей. Ця нездецидованість і малодушність в таких справах є в нас історичною. Вистане заглянути в історію козащини, щоб переконатись, як там одні других заїдали то при допомозі Москви, то при допомозі Польщі. А новіші часи дають з тої ділянки теж не мало матеріалу. Ми орієнтувалися на Австрію, а в часі визвольної боротьби на кого хочете: то на Денікіна, то на більшовиків, то на Англію, то на Францію, потім знов на більшовиків і т. д. А велика частина придніпрянців орієнтувалася і нині ще орієнтується на Польщу. Нараз наша партія висуває гасло орієнтації не на чужі посторонні сили, а на власні сили всього українського народу. Для нездецидованих і малодушних людей це гасло незрозуміле а навіть неможливе.

Якже це? — Невже наша політика, яка все шукала чужої допомоги, чи опіки, чи „високої руки“, що не привикла стояти на своїх власних ногах, малаб нагло прямувати до своєї мети власними силами? Це для малодушів і нездецидованих не тільки не зрозуміле, але й підозріле. Вони дошукуються в тому орієнтації на Польщу. На шість такої малодушності нема в нашому народі, вона лише у деякого на верхах. Нарід, особливо селянські маси позбулися всякої малодушності в часі світової війни.

Ніхтож мабуть не знає краще від нашого селянина тої правди, що ніяка чужа, постороння сила нам нічим не допоможе. Навпаки, кожний чужинець може нас тільки використати. Знають наші селяне, що кожний польський чи жидівський, московський чи французький селянин або робітник приходить до них за тим лише, щоб пожитися їх коштом. І власне віра в ту здорову думку нашого селянина чи робітника в шкідливість чужої „допомоги“ та „опікування“ дала нашій партії можливість зрвати з традицією орієнтації на чужі сили та почати будувати все власними силами. Ми не рахуємо на ніякі війни, на ніякі інтервенції, бо світла будучиність нашої батьківщини може лежати виключно в наших власних руках, тобто в руках всього українського народу. Та, щоб воно так насправду було, треба нарід до того підготувати, треба над ним і серед нього безперервно працювати. Наслідки такої праці прийдуть самі, а можуть прийти навіть надсподівано скоро. Ми вважаємо навіть шкідливим кормити наш нарід надією на чужі сили, бо таке виховання приспільє національну енергію, притуплює чуйність, гасить запал до праці і боротьби, словом потурає нахилам і прикметам рабства.

Дальшою причиною завязаної боротьби вважаємо зріст ворожого

всякому націоналізмові інтернаціонального комунізму повоевних часів. Перед війною теж був соціалістичний інтернаціоналізм, та він прямував до досягнення своєї мети повільними, еволюційними і мирними засобами. Велика революція на сході Європи дала державну владу в руки творців комуністичного інтернаціоналу, що почали там свої соціалістичні експерименти. Комуністам важко реалізувати свої доктрини вже хочби тому, що в цілій Європі не тільки збереглися, але й почали рости в силу національної держави з демократичним устроєм. Серед них більшовицькій диктатурі удержатися на довгий час неможливо, і тому комуністичний інтернаціонал мусить прямувати до викликання революції в усіх державах, бо тільки при допомозі такої зможе удержатися комуністична диктатура на ієвропейському сході, тобто в СРСР.

На перепоні до здійснення такої революції стають комуністичному інтернаціоналові національно-політичні аспірації народів, що бажають мати власні національні держави, власну культуру, власну душу, що хочуть зберегти знову власну національну індивідуальність та не думають топтатися в інтернаціональному морю. Наслідком того і комуністична партія, а також усі комуністичні партії на західно-українських землях мусять поборювати всяку національну партію, а в даному випадку Українське Національно-Демократичне Об'єднання.

Щож до самої якості вгорі названих засобів боротьби, якими послуговуються наші противники, то причиною їх треба вважати значний занепад громадської моралі у повоевних часах та недостачу громадського виховання. Не мало людей

йде часом проти свого переконання в ворожий національному табор. Не хоче більше стояти в рядах національної армії не раз наслідком подразненої особистої амбіції, або наслідком упередження до поодиноких несимпатичних їм особисто національних діячів. А щоб себе виправдати перед власним сумлінням і перед іншими людьми, не вагаються такі одиниці кидати на національний табір найважчі, а при тім найбезосновніші обвинувачення та низькі підозріння. Ці останні наводять все пригідний ґрунт у малодушів і всяких неврахунків, що ніякою політичною працею не займаються, але за те вважають себе покликаними коопортувати а навіть творити політичні сплетні, але так, щоб замести за собою всі сліди та до загину берегти практичної вправді та зате і негідної життєвої засади: „моя хата з краю — нічого не знаю“. Такі типи найгірші, бо вони ні теплі, ні зимні вони ніколи ні „за“, ні „проти“ там де треба бодай на словах виявити крихітку відваги та рішучості, вони не в порядку самі самі з собою. Вони врешті шкідливі для одних і других борючихся таборів. Вони ніби обсерватори а на ділі нероби і неморальні клеветники, словом вони не громадяне. З таким занепадом громадської моралі а також з пасивністю до всяких громадських і національно-політичних справ треба витривало боротися. І це чи не найважливіший обов'язок нашої громади під нинішню хвилю. Наш національний організм мусить себе поважно з того лічити та викидати поза борт національного життя всіх аморальних і пасивних, бо тільки до відважних, отвертих і сильних духом належить будуччина.

Д-р Дмитро Лезицький.

Методою Воронова.

II.

„Русское Народное Обединение“ на польському мотузку. — „Більшого“ у д-ра Глушкевича. — Анемічність зїзду. — Реманент російської реакції. — „Братерство“ з українцями. — Віз і перевіз.

„Русское Народ. Обединение“, якого жалкий зїзд відбувся 2. ц. м., за яким польський уряд в добі відомої сорокатої (вшехпольсько-пепесівської) коаліції гр. Скинського. Вже ця маніфестаційна „легалізація“ політичної організації „русской меншости в Польщі“ є незвичайно багатомовна. Вона доказує, що польський протекторат над творенням різноманітного оруддя для розбивання українського і білоруського еманципаційного руху, як хлібодієць групи Даниловича, Ольхового й Ількова (серед українців), а Алексюка і Павлюкевича (серед білорусів) поширився на „Русское Народ. Обединение“, яке — маючи „універсальний“ характер — може бути поміж польським чинникам в їх нівеляційній акції на всьому просторі українсько-білоруських земель під Польщею. Польська влада в політичній організації „русской меншости в Польщі“ до партікулярних хлібодієцьких організацій при-

дбала універсальну організацію, яка має ту вищість над попередніми, що оперує ще й „культурними вальорами“ великої російської культури. Польський урядові і громадянські (вшехпольські) чинники знають дуже добре, що російська культура не має ніякого ґрунту в українському громадянстві але все таки в них же віріє надія, що блахман великої „русской культури“ зможе внести змішання в деякій частині українського громадянства, а тим самим зможе влекити польський нівеляційний похід. І тому гальванізація старого москвофільства шляхом відмолодження при допомозі розсіяних останків російської поміщицької чорносотенщини булаб для нас може й більше небезпечна від інших хлібодієцьких угруповань, якби той рух виявив якунебудь життєвість.

Але відбутий зїзд „Русского Народ. Обединения“ засвідчив наглядно остаточний сумрак „нашо-

вмитаємо: Рідна Шкодо
одні фортеця, це певні
в добі лихоліття!

Сойм видав арештованих послів єудам.

Бурливе засідання. — Промови білоруських та українських представників. — Вислід голосування.

Варшава, 4. лютого 1927.

Маршалок, отримавши засідання сойму, закликає, що 1. току, себто звіт про внесення на видачу 5 послів, хуститися переставити, тому що референт не скінчив ще свого звіту. Предложення маршалка прийнято.

Опісля даліше розглядають бюджет міністерства внутр. справ. Реферувал пос. Русінек (Піст). Видатки того м-ства виносять 94 тис. австрійських шилінгів. Пос. Козловський (ЗЛН) побоюється, що прокладання виборчої реформи є небезпечна для „народового“ стану посідання в Ст. Галиччю.

Тепер приступлено до справи видачі послів. В імені регуляційної комісії і комісії посольської незайманості справу реферувал пос. Добжанський (ЗЛН). Відчитав писмо прокуратора про винесення апеляційним судом, яке домагається видачі арештованих послів. Референт закликає за клячею послів. Після перерви посол Ротуля (Білорус) збирав докази реф. Добжанського. Бесідник з'явив, що іншою міркою міритися польських комуністів, а іншою білор. послів. Пос. Шрайбер жиді зазначив, що про значний злочин нема тут мови. Предложення цілу справу ще раз відіслати до комісії. Пос. Ліберман (Піст.) ствердив, що нема достаточних доказів звинувачення, а передовсім злочину іспівніж. Клуб бесідника голосуватиме проти видачі послів.

Опісля промовив пос. Єремич. Він закликає, що належить до тих, яких Білоруська Громада рішучо поборювала. Пригадає, що коли разом з пос. Тарашкевичем увійшли до того сойму, становили одну правительственну партію. Вже небажком Білорусини мусили перейти до опозиції. А тимчасом також уряд застановлявся, як йому знищити білоруський національний рух. В тому вся суть справи. Комісії яких доказів не предложено. Зроблено тільки таке засідання, щоб поладнати спра-

ву потайки. Говориться, що пос. Тарашкевич віддав 25,000 дол. на заложення банку, але цей банк зложився в 1922 р., коли Білоруської Громади ще на світі не було. Вкінці збертає увагу, що пос. Тарашкевич боровся разом з польським військом Вильна проти більшовиків і що в кабінеті мін. Мейштовича, який був головою тинч, правдочої комісії для середньої Литви, пос. Тарашкевич був його віце-міністром.

По промові пос. Стронського (ХН) збертає слово пос. Козинський, який ствердив, що від хвилі інсталяції польської влади на українських і білоруських землях Польща розпочала кривдити й угнітати в нечуваній спосіб оба народи. Арештування послів — це тільки один з епізодів тої боротьби. Я сам один з тих, що їх сойм видав перед двома роками, бо ми говорили, що конституція є тільки на папері. Ви кажете, що була агітація за відокремлення від Польщі українських і білоруських земель. Невжеж треба такої агітації? Чиж наша система поневолення, чиж обстановка, що по дрібні бої кордону українці і білорусини мають свої власні держави — не агітують самі собою проти вас? Чиж до того треба киче намов і грошей? Ув'язненим братам білорусинам засилаємо з того місця наші поздоровлення.

Після того приступлено до поіменного голосування. Внесення пос. Шрайбера на відіслання справи назад до комісії відкинуто 160 голосами проти 106. Відкинуто також внесення тогож посла такого змісту: „Сойм стверджує, що арештування послів без попереднього дозволу сойму було порушенням 21 ст. конституції“. Вислід обох цих голосувань, прийняла опозиція биттям у пульт і голосними окликами. Опісля сойм значною більшістю голосів, бо 165 на 83, згодився на видачу білоруських послів єудам. Коли маршалок проголосив цей вислід, демонстрації на сіді повновилися. На українських і білоруських лавах почувся спів: „Не пора“ і „Шаліте“.

Масакра білоруських селян.

4 убитих, 6 тяжко ранених, кільканацять лекше.

Варшава, 4. лютого 1927.

У Косоні (польське воєвідство) вчора підчас ярмарку Білорусини уладили демонстрацію за звільненням арештованих білоруських послів (так каже поліція). Коли на завіз польної товпа не розійшлася, польня дала салву, наслідком якої було оббито 3 людей, 1 чоловік

умер опісля наслідком рани, 6 осіб було тяжко ранених, а кільканацять лекше. На місце події вийхав польський воєна. В подальшій справі внесено в сойм інтерпеляцію з домаганням негайного слідства і покарання винуватиків масакри.

Не хочуть Гарибальдія.

Льондон, 4. лютого 1927.

3 Гавани повідомляють, що кубанські емігрантські влади відмовили для Річотія Гарибальдія дозволу на приїзд до Куби.

НОВИНКИ.

— **Конфіскація.** Вчорашнє число назданого часопису сконфісковано за 4 місяці передовсім „Чи У. Н. Д.“ Обидва змінили надриски своєї політики? Цкаво, що під олією цензури впала жертвою навіть фраза про сторону сита (а не державу!), на яку хочемо орієнтуватися. Це її-я чергова конфіскація в цьому році.

— **Арештування агента „Дністра“.** В Тухольці, сільського повту, арештувала польська поліція агента „Дністра“ Степана Циба на донос місцевого війта і ж-манданта поліції та громадського писаря з Тухольки в одній особі. Донощики зробили Циба бунтарем місцевих селян проти польської ПДВУ. (Польська дирекція взаємних обезпечень). Річ в тому, що заасекуровані на 100 відс. господарства не хотіли платити ніяких аскураційних подіс до ПДВУ, вказуючи на посвідками тієїж установи з попереднього року про звільнення їх від аскурації в ПДВУ, наслідком забезпечення свого майна на всі 100 відс. вартості в „Дністрі“. Цього року агенти ПДВУ, чомусь вважали, що посвідки неважкими. А дотична флія ПДВУ, вислала до Тухольки ексекютора, який фантував селян навіть із змовою оджі. Селяни тому спротивилися і не позволили фантувати. Наслідки цього були такі, що пішов донос на агента „Дністра“ Циба, немовто він абуитував селян проти польської установи. Арештованого відіслали до слідчої виліжні в Стрию. Бувають різні системи обезпечень!

— **Оригінальна прогулянка.** „Дзєнік Львовський“, що почав виходити безпосередно перед новим роком, від кількох днів прикрашує свої сторінки величавими зображеннями п. зв. „Прогулянка на Гайманівку“, залпуючи своїх читачів оглянути вулицю та будинок, де живе на вул. Польської президент міста. Зміст прогулянки такий: „догляньте, як дає президент Львова за вулицю поза містом, де живе сам і яку побудував собі там палату, а як виглядає місто в центрі“. А може пан Гайман розуміє це зовсім інакше і тинчить, що перед його відвідо перейде стільки цікавих гостей, щоб оглянути на найкращий львівський екскурсанту сусідстві вишавової площі.

Влом на провінціі.

Стой, 3. лютого 1927.

Вночі з 2. на 3. лютого злодії розбили залізні двері канцелярії Народного Дому, опісля розбили пертпаймівську касу, але пайшли в ній всього 3 зол.

— **Гумор „самовбивство“.** Як ми догадувалися у позавчорашній новинці під таким заголовком: лист, що прийшов до львівської поліції з повідомленням про місце, де лежать у крові поза містом дві молоді жертви, не був такий трагічний. Нині виявилось, що служивці Троїнівна і шлюсар Моравський спрваді мали намір померти і вислати алермуючого листа до поліції про свій намір. Одне всьому перешкодила любов змінивши капіталом 65 зол., які заощадили собі Троїнівна своєю працею. Вона рішила віддати їх без решти парубкові, який дуже їй сподобався, тим більше, що він також мав намір розпроштитися з цим невдачливим життям. Коли залюблена пара поїла, попила і пішла шукати за Зеленою рогацькою постичного місця на смерть, лист написаний у шкнку дійшов за цей час до поліції, а кандидати на самовбивств дійшли до пересвідчення, що життя в ґрунті річн такі гарні. Хба, що в арешті знову до нього розчаруються.

— **Така собі хроніка.** У Перемишлі ствердила військова влада, що від літ має на службі фальшивого майора, який користувався паперами свого покойного брата, вбитого підчас війни. — Залиняли контролники львівської дирекції ствердили, що громадяне з недалеких околиць не мають значно купувати білетів і їдуть „зайцем“, а коли шукати за ними, воліють ризикувати життям, утискаючи, ніж платити. — Яксь два добродії з поетичного містечка Потлиш, один названий шумно Миколай Великий, другий Іван Мочурада приїхала до Львова за орудками. При цій нагоді відвідали ресторани, звідки втіли не заплавши і хотіли їздити безплатно фіяком, аж заїхали в холодну.

— **Сензаційна знахідка.** В Італії, місті Люцера, між паперами прокураторії лайдено рукопис, який, заки буде точно просліджений знавцями, є нині першорядною сензацією. Має бути не менше і не більше, а „З Євангелія“, написана приблизно в 70. р. по Хр. Йосифом з Єрусалиму, одним з Христових учеників. Рукопис оповідає про життя Христа, від Його народин аж до смерті на хресті і кінчить історію знищення Єрусалиму у римським імператором Титом. Написаний він по-грецьки на пожевоклім пергаменті, із заголовком „Довола життя Ісуса Назаренця“, і починається так: „Йосиф Євсев-

лімський, ученик Ісуса в Назарету, до своїх братів і сестер із громади Сирії, Юдеї, Каппадокії, Галії, Понту, Фригії, до громад Аравії, Персії, Мезопотамії, Лівії і до всіх прозелітів... Кінчиться він так: „Мої дорогі брати! пересилаю вам ширі повісти в останніх днях мого життя. У цій хвилині теперішнього місто від рух Тита і римські жовніри під його проводом несуть містої смерть і руйну... Нема наті на мир. Тому ховаю цей рукопис, сподіючись заховати його перед знищенням. Маю надію, що швидше чи пізніше один з вас найде його і видасть“. Найдений він рукопис знаходиться в руках влади, яка відбрала його від власника, місцевого урядовця і малого письменника Мочія, який не в силі був пояснити знахідку його має.

— **Наша літературна хроніка.** Мало хто в нас знає, які журнали виходять на Радеській Україні, а ще менше є таких, яким удається вряди-годи дістати їх у руки. Харківський великий літературний журнал „Червоний Шлях“, виходить уже 3-й рік; на місці М. Хвильового тепер редагує його колективна редакція. У Києві виходить уже третій рік журнал „Життя і Революція“. Т. зв. „Вільна академія пролетарської літератури“ почала видавати минулого року літ. альманах „Валіте“, а цього року піне видавати двомисячний. Журнал „Плуг“, орган союзу т. зв. сільських поетів переміня тепер свій місячник на двотижневик. Від нового року видає організація українських комсомольців місячник „Молодіяк“; у першій числі є 20 авторів. Харківський ілюстрований двотижневик „Всесвіт“ переміняється на тижневик; та сама редакція видає сатиричний тижневик „Червоний Переш“. Київський популярний ілюстрований тижневик „Глобус“ виходить уже 3-й рік. Як на 25 мільйонів українців то таки грубо за мало.

— **Виставка преси і мн.** Як ми вже повідомляли: від мая до вересня 1928 р. буде організована світова виставка преси в Колонії (Кельн). На цій виставці глядачі зможуть оглянути як у музею розвиток преси від її починів аж до останніх її добутків. Історія її сягне аж у XVI в., з односторонніми, друкками, народних пісень XVII в. будуть репрезентувати перші періодичні видання звісток. Третім шаблем будуть перші часописи для інтелігенції, в яких починають появлятися міркування, уваги, поруч фактів. Дійсна преса: виніс ідей рахується аж від XVIII в., доби революцій і звольних воєн. Але аж від 1848 р. можна казати про дійсну політичну пресу, за якої повстав політичний денник. Від 1880 р. істнувала знову преса без виразної політичної тенденції, а починається доба її популяризації. Чимале місце займе на цій виставці історія пресової цензури від початку XVI в.; цензуровані статті, едикти, закони, їх карикатура. Наші дотичні установи повинні не пропустити нагоди і приготувати на цю виставку цілу колекцію конфіскованих часописів і журналів, яка, без сумніву, занепа би в цензурним відділі хто зна, чи не найбільше місце з повоєнної доби.

Біржа.

Гроші.

Курс долара 893—894. Банк Польський платив: долари в готівці 890, Нью Йорк 893, англійський фунт 43:40 (девізи), 43:41 (валюти), швейцарські франки 172:17 і 171:83, голландські гульден 357 і 356:29, лиські корони 238 і 237:52, австрійські шілінги 126:04 і 125:79.

За 3 золоті Банк Польський платив: рубель 4:8, німецька марка 2:12, австрійська корона 1:80, франк Латинської Унії 1:72, долар 893, англійський фунт 43:37, турецький фунт 39:16, скандинавська корона 2:38, голландський гульден 3:58, дукати 20:38, грам чистого золота 5:93.

За срібло: рубель 2:79, рубель старого чекання 2:32, німецька марка 77 с., австрійська корона 64 сот., франк Латинської Унії 64 сот., 5-коронівки 3:30, 5-франківки 3:45, фльорени 1:72, більон австрійський 1:20, грам чистого срібла 15 і пів сот.

Дописи.

Остріг на Волині. (Концерт коладок. — *Ляшка для українських дітей*). Остріжська „Прогресс“ зробила добрий початок. На Різдяні Свята 10. та 16. січня улаштувала великий концерт українських коладок та шедарок. До цього концерту довго готувалися, бо м. йже цілу Пилипаку йшла проба просвітняського хору, що його диригент „Прогресс“ п. М. Шугаєвський ще збільшив, записавши сторонніх аматорів та хор собору. Хор складався з більше як 50 голосного підбору голосів. Концерт складався з трьох відділів. Спізано колади Стеценка, Леонтовича, Кошчи. Виконання всієї точок було бездоганне, особливо таких коладок, як „Ой на горонці“, „Ой гордоничний Іван Господарю“ і „Шедрик“, які на бажання слухачів повторювалися по двічі.

Перед концертом голова „Прогресс“ пос. Кошицький виголосив змістовий реферат на тему: „Українські коладики та шедарки“. Школа лише, що театральна зала, особливо в першій концерт, була далеко не повна. Не було навіть наших пан-отців! За те був сенс і органіст, відомий диригент. Хоча потім і шкодували дуже деякі наші люди, що не чули коладок. Воно виправдувалося тим, що — мова — не амаль, що коладами можна так чинити

Жіночий кутик.

IV.

Як треба прати РАДІОНОМ.

Продовження з ч. 25 з дня 3-го лютого ц. р.

Прання колірового білля.

В засаді колірове білля треба переховувати окремо, бо коли переховується разом з білим біллям, дрібні, колірові волокна передістаються на біле білля і часто є причиною плям.

Колірове білля, що не линяє, перемо в РАДІОНІ таксамо, як білля звичайне. Коли колірове білля линяє, про що легко перекоонатися звичайною пробою, то треба наперед намочити, а відтак прати 20 до 30 хвилин в теплім розчині РАДІОНУ. Дуже брудні місця треба перепрату в руках, кількакратно вкладаючи його до розчину. Прк полоканню треба додавати до водки кілька ложок оцту, завдяки чому коліри відсвіжуються.

Продовження буде. Витяти і заховати.

співати, думали, це звичайні коладки, які співають парубки, дітвата й дітв під вікнами. Добре було, колиб цей гарний почин остріжської „Прогресс“ улаштувати коладки не обмежувалися цим роком, але повторювалися з року в рік. Ми певні, що на той рік сая буде вже переповнена, як була вона переповнена в часі українських вистав. — Годиється також згадати і про дитяче свято, що його улаштувала „Прогресс“ на Водохреща 19. січня. Була ялинка, дитяча виставка, танець сніжників, ще його виконали маленькі діти в фантастичних костюмах сніжників, потім співали, водали танки, танцювали й веселі та задоволені розійшлися зі своїми батьками до дому. Шкода тільки, що на другий день всі діти, що були на українській ялинці, були укарані своїми „педагогами“ в жіночій „повшешній“ школі. З дітей сміялися, докоряли, що вони танцювали з пастухами та мужиками, зменшили їм ноту з поведень, викликали батьків, погрожуали грошечками карями. Про все те потім зі слезами в очах скаржилися діти своєму улюбленому вчителю п. М. Шугаєвському, звільненому з посади за щире відношення до дітей і національної справи. — *Прогресс* янин.

3 театру.

(Незалежний Людовий Театр „Тріумф медицини“, весела комедія Лисенка-Коліча).

Кожна театральна новина, хоча би й найслабша, притягає в нас трохи нової публіки. Так і було із згаданою пєсою, якої найбільшою прикметою є те, що вона дає нагоду пороготатися „Тріумфом медицини“ с. коли стара людина через методу відмолодження переміняється в дитину. Герої цієї пєси є настільки явні, що вірять у можливість такого здобутку науки і глядачі поневоли сміються з їхньої наївності, а навіть примітивності ситуацій, які складаються по забаганці автора. Автор, здається росіянин, не є письменником, а звичайним аматором, і до пєси не можна ставити ніяких літературних домагань. Чимало з тих, що бачили афіші, могли мати враження, що це пєса оригінальна, бо нерекладу не замачено.

Вистава була доказом, що легка комедія ще найкраще вдається нашим акторам, які приневолені працювати у важких обставинах без відповідної сая, без нових декорацій і без необхідних винок бодай на сцені. Лише жаль, що артисти витрачають свій талант на зразки такої театральної продукції, навіть не третейорядної. Бо є чудини фарси, безпретенсиональні, навіть, а всеж із сакими-такими драматичними прикметами.

Лише гра артистів піддержувала в даний випадку цю фарсу, але чи така фарса може піддержати артистів — з жалем сумніваємося.

Тріумф української пісні.

Концерт Українського Наддніпрянського Хору в Катовицях.

„Катовицер Цайтунг“ з 1. ц. м. приносить у фелстоні незвичайно прихильну оцінку першого концерту Українського Наддніпрянського Хору в Катовицях, яку подаємо в скороченні.

„Український Наддн. Хор діяв по собі з мн. року без сумніву добрі спогади у катовицької публіки, бо ще ніколи не бачили ми тут на святочному ранку (концерт відбувся заходом Навесної Театральної Громади в неділю в полудне). — Прич. Ред.) так сильно надбав сая. Хор показував багатий барвами образ і його приже тут зараз при його першій виступі дуже тепло. Під своїм новим диригентом Петром Басєвським хор палював саям.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

КОТРА

з Пань хоче на правду мати гарну фризурку на балі чи вечірній нехай вступить до ФРИЗИЕРСЬКОГО САЛЬОНУ „АНІТА“: Косцюшки 6 там виконуються спеціальне стрижіння волосся, манікюр, масаж. 14—62 Ціни умірковані. 1—1

а все таки лишиться справжнім, дійсним народним хором. Щасливим помислом було те, що виступи хор доповнено спелами з українського народного життя, в яких легко мінялися гра на бандурі, спів і танець.

Голосово й артистично стоїть ця громада співаків на поразній висоті. В мішаних хорах голоси мушні є дещо за сильні, особливо сопранам здавалось би скріплення.

Перейшовши програму концерту першої і другої його частини, які публіка прийняла з одушевленням, призначенням і змушувала хор до наддир, рецензент „К. Ц.“ типіє далі: „Свердловський, прогарний образ представляла нам потім сцена з українського народного життя. Довкола двох бандуристів усталися свобідно й мальовничо співаки. Це вперше мали ми тут у Катеринограді нагоду почути гру на бандурі, тому прастарому інструменту, що його вже й на Україні не надто часто чути, а якого лагідний, ніжний голос нагадує гітару й цитру, що виплили очевидно з бандури“. Після того одушевленого рецензент малює одушевлення публіки на вид того чудового образу. Гурган вліпав погляди по залі, коли публіка побачила українські народні танці, що їх запродукувала одна пара, і козацький танець у відтворенні одного члена хору.

Кінчиться ця рецензія так: „Хор здобув собі величезний успіх і може бути певний, що в Катеринограді будуть його все рази слухати. Коли порівняти Український Хор з хором донських і кубанських козаків, отже з російськими хорами, що вже від ряду літ їздять по цілому світі, то слід ствердити, що ці хори технічно в деякому доконаліші, так ск. більше рафіновані; але вони тому легко попадають у небезпеку, а радше вже й підпали, бо непотрібно переборюють чи то в динамічних ефектах і контрастах, чи в уживанні фальсетів. Також укладники програми тих хорів надто вже спекулюють на зовнішні ефекти. В противенстві до того Український Хор виявляє ще велику природність і природну теплоту, хоч з містечкового боку він стоїть таксамо високо, як вони. Також уклад його програми зраджує вищу містечкову лілію, що велика йому зрештеші дешевих ефектів“.

Хор запрошений з уваги на ті успіхи побути цілий місяць на польському Шлезку. До Німеччини виїде з початком березня.

✠ Посмертні згадки.

Цибульський Іван, учень І. р. Української Торговецької Школи у Львові, помер по короткій, тяжкій недугі дня 31. січня 1927 в домі своїх родичів у Пиколовичі к. Львова. Покійний був дуже пильним учеником. Хоча тяжко хворів, не хотів переривати науки й шоймо коли недуга звалила його з ніг, поклався до ліжка, однак спізнено лікування не могло вже його врятувати. Вмирає з повною свідомістю і спокосом, розраховався з рідною і просив батька, щоб подякував у його імені учителям Торг. Школи за широкую науку, та щоб попрощав товаришів. В. И. П.

Ольга Рудавська

довголітня ліквідаторка Центр. Кооперативного Банку „Красний Союз Кредитовий“ у Львові

заслужена Нса. Тайнами упокоїлася в Бозі, по довгій і тяжкій недугі дня 4. лютого 1927 року.

Похорони відбудуться в неділю, дня 6. лютого 1927 о годині 2-й по полудні в передпоховальному домі при ул. Ковановського ч. 94 на Янівській цвинтарі, на які запрошує Дирекція Центр. Коопер. Банку „Красний Союз Кредитовий“ у Львові і бюро Товаришів.

ОПОВІСТКИ.

Продовження Заг. Зборів Українського Кр. Т-ва Опіки над інвалідами відбудуться в п'ятницю, дня 11. лютого 1927 о 5. год. по полудні в „Українському Домі Інвалідів“ у Львові, вул. Софії 25. П. пов. На черзі докінчення точки важкого порядку: Внеси й запити.

Незалежний Людовий Театр:

Львів: Неділя, 6. II. 1927:
Год. 3:30 попол. „Тріумф медицини“
Год. 7 веч. „Хата за селом“.

Коломия:
Понеділок 7. II. — Тріумф медицини.
Вікторок 8. II. — Люнатик.

Станіславів:
Середа, 9. II. — Тріумф медицини.
Четвер 10. II. — Люнатик.

Відчит дир. Мих. Галуцького на тему нольх течій на полі шкільництва і дискусія над відчитом проголошенням дня 4. грудня на зборах філії „Учнт. Громада“ відбудеться в неділю 6. п. м. о 11. год. ранку в школі УПТ. при вул. Мохнацького ч. 12. З огляду на велику актуальну тему і достойну особу прелеганта Виділі філії „Учнт. Громади“ просить о численну участь. 1460 1—1

Курси батіку і малювання „relief“, галтерства і робіт з волічки (тканини, ажур, трикотажство) зачнуться 21. п. м. — Зголошення і інформації в понеділки, середі і п'ятниці від 3—4 попол. — Шмігельська, вул. Корняків 1/І. пов. 1468 1—2

Вечір артистичних танків Гончара відбудеться в понеділок 7. лютого п. р. о год. 7:30 веч. в салі Т-ва ім. Лисенка, а не як було хибно поміщено дня 8. п. м. Оригінальну програму виконують учениці Хореографічної Студії у Львові. Костюми по ескізам арт. мал. Ол. Новаківського. Музичну частину до хореографічних композицій: „Шедрик“, „Дзвони“, „Пташиний спів“, „Журавлі“ і „Чумацькі жарти“ опрацював композ. Ярославенко. 1447 2-2

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПІАСТА до зубів **КРЕМ**

ПЕРЛОВИ Ігнатівна Львів. 956 59-?

МІД, правдивий, чистий патока в 3 кг. бляшанках 14 зол. 50 сот., 10 кг. — 29 зол. за посліплатою. В бочках дешевше, після умови, висилає Евстахій Юзичинський, Бережани. 1411 2—2

АМЕРИКАНЕЦЬ літ 29, на державнім американським становищі, одружений з інтелігентною панною до 25 літ, вимагане знання краєцтва. Зголошення з фотографією до Адміністрації під В. Г. 121. 1414 2—2

ПАННОЧКА з 4-літньою склеповою практикою пошукує якогонебудь заняття. Зголошення до Адмін. „Діло“ для „Ольги“. 1461 1—1

ПРАВНИКИ-АБСОЛВЕНТИ, лиш У. У. рефлектуючі на візді, зголосяться письменно, долучуючи 1 зол., до Адміністрації під „Посада“. 1—1

СТАРША панна або бездітна вдова, око. до 45 літ, з невеличким приданом може сейчас вийти за урядовця замуж. Охочих прошу подати мені свою адресу. — Діло — Марія. 1458 1—1

ОГолоШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

При закупні цукорків увага на фірму:

„Фортуна Нова“
Львів, Кордецького 23.

Спеціаліст недуг перінів, серця
1458 і жолудка 1—20

Д-р ФЕЛІКС ГАН
Львів, Городецька 46. Тел. 884.
Переселення Рентгенон.

Б. лікар віденських шпиталів
Д-р НОРБЕРТ ЮПІТЕР
ординує в скірних і венеричних недугах 1-5 від 3—5; в косметичі від 12—1. 1455
Станіславів, вул. 3-Мая 11.

Спеціаліст діточих недуг
Д-р ОЛЬГА ГАН
6. лікар париських шпиталів,
1457 ординує від 3—6 попол. 1—4
у Львові, Городецька ч. 46.

Лікарсько-дентистичне Заведення
д-ра Симона Раппапорта
Якова Насса
Львів, вул. Сикстуська 17/II.
Пломбування й винищення зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пациєнтів з провінції полагоджують в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка. 1449 Полекші в сплатах. 2—5

Присипайте передплату!

Львівська Ловецька Кооператива

у Львові, Ліндого 9 — передт. Малоп. Ловецька С-ка
поруває найдешевше по конкуренційних цінах **оружжя, ловецькі прилади**, надійшов новий транспорт **палок на деструби з дощичкою і коші, поодники для лісної сторожі, фльоберти, набой краєні і закордонні і т. п.** Ціни висилається на бажання. 1372 3—4

Найуспішнішим средством усмиряющим
РЕВМАТИЗМ
ЛОМАННЯ, БІЛЬГОЛОВІ І ЗУБІВ
є випробований на 30 літ
НАГОРОДЖЕНИЙ
МЕДАЛЯМИ.
ЛЕКІКА І АПТЕКАРА
І ТЕРНОПОЛІ
ДО НАБУТТЯ ВСЮДИ
ВІДВ. ГОЛОВНИЙ СКЛАД ВИСАКОВ
АПТЕКА МІКОЛЯША
Львів.

Спеціаліст венеричних і скірних недуг
Д-р І. Мунд б. сек. від. і львів. шпит.
орд. 8—9, 2—6. Тел. 48—01.
В неділі 9—1. Львів, Асника 1 (пір Панської). 1—2

БУДОВУ ЦЕРКОВ І СВІТСЬКИХ БУДИНКІВ
виконує по конкуренційних цінах
інж. Лев Левинський
1441 упов. будівничий 3—3
Львів, Содова ч. 8 (бічна Потоцького)

В РОЦІ 1837. ОСНОВАНА ФІРМА
І. ДРЕКСЛЕР І СИНІ
(власник фірми: Казимир Дрекслер)
Львів, площа Капітульна 2.
Тел. ч. 13—17.
РОБІТНЯ І МАГАЗИН ПОСТЕЛІ
Ковдеп, Матераців, Подушок
БІЛЛЯ ЖІНОЧОГО, МУЖЕСЬКОГО
І ПОСТЕЛЕВОГО.
З приводу 90-літ. істновання
фірми уряджує
Ювілейну продаж з 15 проц. опустом
1413 поручаючи 2—5
Полотно, Шифони, Обруси, Ручники, Хуєтинки, Зеф. ри. Полотенка, Бархани, Воалі, Коци, Дивани, Хідники, Фіранки, Капи, Дреліхи, Пледі, Сінники, Піря, Волосіння
Комплетні жіночі виправ.

„ДІМ ГЛИНЯНСЬКИХ КИЛИМІВ“
Головн. Склад і Детайлічна Продаж
А. ТІР, площа св. Духа
біля костела оо. Єзуїтів
поруває у великій виборі:
Килими на підлоги, стіни, накиди на отомани, портієри, патаравки, також коци, подорожні пледи, ковдри, капи на ліжка, фіранки, килимові, ютові і кокосові хідники, витирачки і смирненську вовну в різних колірах. 4—7
При замовленнях довільний вибір і колір.
Догідні услія сплати.

Ширіть наш часопис!

РІЛЬНИКАМ І РІЛЬНИЧИМ КРУЖКАМ
доставляє вагоново і деталічно:
ТОМАСИНУ СУПЕРФОСФАТИ — кістні і мінеральні;
ПОТАСОВУ СІЛЬ — страсбургську 40—42%;
КАЛІТ.
АЗОТНЯК — мелетий і гранульований;
СІРЧАН АМОНУ, **АМОНОВУ СІЛІТРУ**, **ВАПНЯНУ СІЛІТРУ**.
ВАПНО — палене — мелене, як також всілякі інші штучні навози, відтак: **УСПУЛЮН** першорядну насінну заправу, **ZELIO** — зерно і паста, 1456 1—10
НОСИФ КАРРАХ — Львів, Косцюшки ч. 18.

ПАМ'ЯТАНТЕ, щобі закупити 92 25-48
ПЕРЛЬМУТТЕР фарбку до біллі в порошку, бо є о 100% дешевшою і ліпшою від всіх пуделкових паст і порошків.
Х. ПЕРЛЬМУТТЕР
Бюро фабрики: Львів, Сонечна 25.

Направу годинників і біжутерії полагоджує **І. Домбровський** — Л. Розважескої Академічна 2, найліпшими фаховими силами 1467 по приступних цінах. 1—1

Позір! **Позір!**
Т-ва Соколи і Луги!
Вже вийшов з друку накладом „Соколи-Батька“ новий підручник пожарництва радн. **Альфреда Будановського**

п. з. **Пожарник**
Ціна одного примірника — 150 зол. з поштовою пересилкою 170.
1459 Замовляйте негайно 1—2
в „Соколи-Батьку“, вул. Ружека 10.

Повідомлення.
Жінка-Графолог п-ні Сарма
відізджає
дня 10. лютого 1927 р.

Бистрота та точність у відчитуванні характеру та його найвишніших прикмет згідно її загальної принади на чужині. Її влучні ради та аказки дають людям саміпевність, гартують волю та дають життєвий успіх і викорінують хвиби з характеру. 1—2

Приймає від години 11—1 і від 5—8 у „Краківськй Готелі“, І. поверт, кімната ч. 103.

Загальні Збори „Підойми“

Т-ва українських бруттовців і асоційовані нафтових теренів відбудуться в кімнатах „Народного Дому“ в Дрогобичі дня 26. лютого 1927 о 12. год. в полудні, а на случай неврисутності потрібного числа членів о 1. год. попол. без огляду на число присутніх членів, з слідуєчим порядком:

1. Звіт уступаючої Дирекції і відомі абсолютоторії.
2. Вибір нової Дирекції.
3. Вибір 4-х членів Надзірної Ради.
4. Внески і запити.

За Надзірну Раду:
Д-р В. Падлавецький 1456 голова. **О. Т. Падлавецький** секретар.